

V MESCE SI VEI PUTI.

Pe an	128	152
Pe șase luni	64	76
Pe trei luni	32	38
Pe o lună	11	
Unu exemplar 24. part.		
Pentru Paris pe trimestru	fr. 20	
Pentru Austria	for. 10 v.a	

ROMANULU.

LUMINEZA-TE SI VEI FI.

Abonamentul în București, Pasagi-Romanu No. 48. — În districte la Corespondenții ziarului și prin Postă. — La Paris, la D. Hallegraeu, rue de Valenciennes Comédie, Nr. 5. — Administra-torele ziarului D. Gr. Serenié.
ANUNCIURILE.
linia de 30 litere — 1 — leu.
Inserțiuni și reclame, linia 3 — „

Redacțiunea, Strada Fortunei (Carmata) No. 15. — Articolele trimise și nepublicate se vorî arde. — Gerante răspundătorii ANGHELU IONESCU.

Avertismentu.

Diariul Românul în No. din 7 Maiu, coprinde unu articlu ce se începe cu cuvintele „celu-l-altu faptu este că D. Prefectul de Argeșu (Pitești) aru fi opritu pe venerabila mamă a Goleșilor și pe nobilea și numeroasa iei familiă a cumpăra din tirgul Piteștilor carne și pâne... și se sfirșeste... cu fraso: „...o se vedă repetindu-se astădi în contra iei aceea și scenă cu care a fostu lovit”, a fostu șicanat'o invasiunea rusească.

Considerind că la întrebarea făcută de Ministrul prefectului de Argeșu despre acușajunea aruncată asupra-i, acesta o respinge în chipul celu mai pozitiv.

Considerind că chiar dacă de vre-o autoritate subalternă, u asemenea faptu s'ar fi comi'u, încă nu aru putea cădea în sarcina guvernulu centrale, de cătu atunci cind n'aru oșandi-o.

Considerind că comparațiunea ce diarul se încercă de a face între acelu ce se impută prefectulu de Argeșu, cu unu altu asemenea acțu, acăruia d-na Golésca aru fi fostu victimă în timpul invasiunii rusești, este făcutu cu scopu de a trage asupra guvernulu uru și disprețu.

În puterea ordonanței de presă din 2 Octombriu 1859 pusă în aplicație prin decretulu domnescu de la 2 Maiu 1864 și dă unu alu doilea avertismentu diariulu Românulu, în persôna giraantulu seî răspundătoriu Anghelii Ionescu, Ministru Cogălniceanu.

REVISTA POLITICĂ.

BUCUREȘCI 20 Florariu.

Aflăm că s'au dat demisionile loru dd. Filitis, Stefan Fălcianu și Grăditeanu, unulu președinte, celu laltu judecătoriu și celu dupe urmă procuratore la tribunalulu de Ilfov, sec. II,

FOIȚA ROMANULUI

MAX RIGAULT

de P. I. Stahl.

(A vedé No. de la 6-7 Maiu.)

VIII.

Dôna Béranger nu veduse cu plăcere totu acestu tapagi. Era uă persôna cu principiu. Cându înțelese că se terminaso, me felicită. „Domnulu nu e făcutu pentr'u asemenea viață, diso, sciamu bine că nu pôte merge multu timpu astu-fel.”

Mulțumită cumu era d'a me vedé întorsu la ordino și la uă viață regulată, se făcea mai vorbitorie și mî dise într'ua și c'unu aeru misteriosu că uă dômnă jună a casei o întrebasese despre persôna ce locuia apartamentulu vecin cu alu seî, ale cărei ferestre erau totu d'a una închise.

Dôna Béranger era destui de amabile a adăoga că dedese asupra'mi informațiunile cele mai favorabile și că juna dômnă era mulțumită a afla că eramu unu june de bună familiă, blându ca uă oia c'ua conduită ca uă fată, scl.

Eramu mai multu mortu de cătu viu ascultându această confidență.

Este probable că ea aștepta se i făc și eu la rândulu meu întrebări. — Daru ea nu calculaso emoțiunea ce'mi pricipiură vorbele sale. Remăsei muti

și d. A. Samurcașiu judecătoriu la trib. civile.

D-nu Costantin, Nicolae Suzzu, procuratore la tribunalulu civile sec. III și d. A. Samurcașiu judecătoriu la tribunalele corecționale de Ilfov.

Monitoriulu de ađi. spune că cea-a ce șpuserăm noi căndică „d-nu Prefectul de Argeșu ARU FI opritu po dômnă Zoe Goleșcu, a cumpera a le hranei din orașinlu Pitești, nu este a-deverat” și Monitorulu apoi adăoga.

„Pentru răspândirea de false scrii, și comparațiunea timpulu de față cu „timpulu invasiunilor străine, făcute „aceste cu scopu de a atrage uru și „disprețu asupra guvernulu, s'a făcutu „Românulu uru alu doilea avertismentu.”

Răspunsulu nostru în această privință nu numai că este lesne daru este și forte limpede și pe deplin convingătoriu: Ecă-lu.

„Faptulu relatat în Românulu de Vineri ESTE ADEVERATU. În ziua de două Maiu, s'a refusat maicei mele de la măcelăriile din Pitești, carnea trebuincioasă, suptu prețestă că dumniei având locuința în județulu Câmpu-Lungu, are se-și procure cele trebuincioase pentru hrană din acelu județ, eru nu din orașinlu Pitești. Acestu faptu s'a mai întâmplat și suptu Dômnia lui Stirbei, și atunci, maica mea a fostu nevoită a se adresa către ministru ca se-lu făc se înceteze.

Stefan Goleșcu.

Șacumu, dupe ce vomu constata încă că avertismentulu din Monitoru negă cu totul faptul, cându celu către Redacțiunea ilu cotesce, o scaldă, se spue cine va putea pentru ce guvernulu se grăbesce a lovi unu diariu cu atata sete, și încă cându faptul este adeverat, și pentru ce vede eșind din fâ care literă și țeghindu asupra-i, „ură și disprețu” și încă că ori ce cuvântu pôta se rădice asupra-i ura și disprețulu unei națiune! Și cătu acesta este mai ciudatu cându se temă de umbră chiaru cei cari spunu că cea-a cari i-a datu tôte fericiirile, ș'altu de multe în cătu guvernulu a cerut se se facă la noi, cea-a ce nu s'a făcutu nicăiera, adică d'a nu se vota prin buletin ci prin înscriere în registru suptu semnătura votătorulu? În

ca unu pesce. Ași fi pututu striga, daru a articula unu cuvântu, nu!

Dupe ce plecase și remăsei singuru în camera mea, credeam că imi va veni uă apopleșiă fulgerătoriu. Năbușiamu, aveam trebuință de aeru. Eșiamu ca unu nebulu, fără cravată, fără pălăria și alergam dreptu nainte mea, în timpu de doue seî trei ore fără a me oprimi astu-fel cumu eramu. Incepu a resulla tocmai pe terasa Saint Germain, unde instinctulu meu și trebuința de aeru me conduse.

Ce era mai limpede în afacerea mea, era că moriam de fôme. Măncăi ca unu lupu la pavilionulu Henri IV, — și reluat pe josu calca Parisulu. — Cându sosii, nu eramu încă liniscitu, aveam polă a reincepe din nou cursulu meu, dar nôptea venise. Intral la mine pe virfulu degetelor.

Vecina mea era naintea clavierulu și cânta aria de asteptare a Suzanei din opera „Nunta lui Figaro” a lui Mozart. Nu cunoscu nimic mai deliciosu de cătu acea ariă, care n'are de cătu unu singuru defectu, acela d'a nu fi potrivitu cu situațiunea. Nu p'acestă tonu dice uă Suzană că așteptă unu peruchiăr, fie acestu peruchiăr chiaru unu Figaro: Romeo, suptu balcorulu Julietei nu s'aru fi pututu exprime altu-fel. Acestu cântecu Dumneșcui imi deschise ânima. — Incepu a plange: — „Neghiobule, imi di-

Francia plebiscistulu s'a votat prin buletin pe care se scria da, și nu, și în registru nu se scria cetățianulu de cătu ca dovadă că a votat. Pentru ce astă mare osebiro?

Și fiindu că guvernulu este tare cându se rezamă pe dreptate și pe voia națiunii, se ne permită alu întreba pentru ce opresce d'a se spedui chiaru foile unu diariu atatu de slabu ca acesta, și care încă este suptu tôte ordonanțele și avertismentele? Pentru ce ni se scrie de afară și chiaru ađi prin depeșiă din Ploiesti, că diariulu de 2 3 și 4 Maiu nu s'a mai dat abonatoriu?

Ordanța de Presă nu coprinde acestu drept; deca era trebuitoriu de ce nu și l'a iutu guvernulu cându nimine nu lu opria? Și fiindu că n'a voit se lu puo în ordonanța pentru ce se calcă cele prescise de dênșu? pentru ce procede astu-fel în cătu se ne dea noă drept se-l întrebăm de este dreptate, ecitate, libertate și semnă de tării d'a se oprimi, și încă în tăcero, pe suptu mână, o fôie d'a se împărți celor cari au plătitu-o, ș'a se lovi astu-fel proprietatea, și încă a se și confiscă? căci acesta este confiscare curată.

Și din punctulu de vedere politic cumu se chiamă acesta căndu fôia ce se opresce nu vorbesce de spre nimicu, fiindu că este oprit d'a vorbi, și cu tôte acestea ea totu se opresce! Cătu despre noi, mărturim că vedendū asemenea fapte nu mai putem înțelege ce mai este la noi cea-a ce în tôte lumea se numesce dreptate, ecitate, libertate, precumu și ce este la noi cea-a ce în lumea civilizată se numesce, tării ce dă uă consciința curată care scie că nu s'abate din calea cea dreptă și că are prin urmare în favora sea consciința și credința publică. Acesta însă nu numai că nu ne va face se ne schimbăm credința, daru acumu ca totu dênna, chi rû dacă amu remănca singuri, vomu stărui în trênsa și vomu dice ca totu dênur, că dreptatea se pôte sugrama pentru cătu—va timpu daru nici uă data ucide.

scel, cându încetase căutarea, acestu sufletu căntă angeriloră; pentru ce s'aru gândi la tine? Prințesa a adresatū doue seî trei întrebări portăresei, precumu aru fi pututu întreba despre timpu ce este, și pentru nimicu altu de cătu ca se-și dea aerulu că bine voiesce a adresa cuvântulu unei portărese și a nu s'arela prea multu Prințesă.”

Dupe acesta me culcai și dormii cumu putu.

Daru ce deveni a dona și, era Joui, cându, pe la 4 ore, dômnă Béranger imi aduse unu plicu care mirosea bine și coprindea uă epistolă tipărită, prin care vecina mea invită pe vecinulu seî se bine voiescă a'i face onôrea d'a lua parte la seratele sale de Sâmbată. Uă frase scurtă, scrisă de mână și radigeată forte simplu, era adăogată la acestu biletu de invitațiune, spre a scusa prin vecinătatea acestui „sans-façon” de care credea a pute face usu cu acea ocaziune.

Ori care altu omu, afară de mine, priimindu această epistolă, aru fi îmbrăcișatū pe dômnă Béranger, i-aru fi datū uă piesă de cincî franci și i aru fi propusū a dântui uă polcă în camera sa. Dupe acesta aru fi mersu se prândescă la celu mai renumitu birtu și ar fi simțitu trebuința a areta gloria sa pe bulevardulu Italianiloră lionloră și lionloru, cari se preambă acolo sêra. Nu făcui nimic din tôte acestea.

— Diariulu „Wanderer” publică următoria telegramă din București cu dată de 13 Maiu:

„Spre asigurarea fruntariei Prutulu în contra Rușilor Pôrta a postatū doue corăbie de resbelu la gura prutulu. Guvernulu nostru (român) a permis trupeloră acestorū doue corăbie a tăbări la Reul. Rusia a fostu informată oficialu că Pôrta, conformu cu tratatele, este obligată a acorda, te contra tributulu, Moldaviei și Valachiei, protecțiunea sa militariă.

— Paris, 13 Maiu. Monitoriulu de sêra de astă-di anunță: Guvernulu n'a încuviințatū publicarea adresei papale (breve) atingătorie de întroderea liturgiei romane la Lyon — Conferința de la London s'a ocupatū în ședința sa de ieri cu discutiunea pre liminarieloră asupra condițiunilor de paco. Baronulu de Beust va remăn serbătorile „Rusaliilor” la Parisu. Se asicură că Pôrta a cerutū la Petersburg explicațiuni de spre concentrarea trupeloră în Besarabia.

— Bruselu, 23 Maiu. Se vorbesce seriosu de formarea unu nou cabinetu cu domni Dechamps, Baron d'Anethan, Royer și Behr. Camera a fostu convocată pentru 24 Maiu. — Se confirmă că negociariile cu d. Dechamps pentru formarea unu nou ministru au fostu reînodate. Deslușirea programel atêrnă dacă clericali voru primi guvernulu. Regele face mari dificultăți.

— Londra, „Maiu sêra. Camera Lorșilor. Comitele d'Ellenborough chiamă atențiunea asupra resbolulu dano-germanu, și dupe ce a atacatū cu vioiciune conduita armateleloră aliate, califică resbelulu de resbelu alu puteriloră despotice contra libertății. Speră că conferința va controla actele Germaniloră, și ca atunci cându va examina contribuțiunelo impus de Prusian, lo va spune că dacă resbelulu are drepturile sale, umanitatea, și dênșu, are ale sale. Conchide întrebendū dacă este înțelesu de conferința ca contri-

Dacă fulgerulu ar fi cădutu naintea mea, n'asu fi pututu fi mai consternatū.

În dată ce remăsei singuru, me pusei naintea oglindei mele. Aveam trebuință a me vedé, — nu, me înșelū, — a me vedé pentru ânteia ôră, a scî, în fine, ce felu eramū făcitu și dacă eramū cine—va care se putea a-reta fără necuviință.

IX.

Acestu esamenu me aruncă într'ua desperare, pe care n'o voru înțelege de cătu acei cari ar avé uă trebuință neprevedută d'a fi frumoși ca Antinous și cari se vedū urăți.

Me găsi mai reu de cătu uritu. Me găsi monstruosu, me găsi imposibile!

Și avusei dreptate.

Turburarea creieriloră mei lăsase unu reflectu pe facia mea cea largă. Capulu meu grosu și rotundu imi păru uă ghiulea de tunu roșitu în focu. Ochii mei eșiau peste mesură din orbita lorū privindu-se cu mâniă. Perulu meu ca uă periă se înălța pe capulu meu ca acele unu ariciu; fruntea mea era plină de vine grôse, urechiele mele, d'ua colôre purpurie, mai sângerante, se deslipiau de ambele părți ale capulu meu ca aripelo unei droșci. Barba mea nêgră, scurtă, termina totulu și nu contribuia a înfrumuseța portretulu.

buțiunile de resbelu impuse nainte de a se cunôsce armistițiulu în Iutland, potu se fie adunate în timpul suspensiunii ostilităților; dacă noue contribuțiuni de resbelu au fostu impuse dupe ce s'a cunoscutu armistițiulu, daru înainte de 12 Maiu, ziua în care începe suspensiunea ostilităților, și d'ua se va impune în timpul suspensiunii.

Comitele Russell raspunde: Conferința a privitū ca uă datoriu de a-ajungo la uă înțelegere, daru ea a fostu obligată de a stabili în principiu că nu se va da explicați despre ce s'a petrecutū în sinulu seî pe cătu va ține intrunirea. S'a crezutū că trebuie a se face uă excepțiune cându s'a încheiatū suspensiunea de arme. S'a primitū că nu se va stringe contribuțiuni în timpul suspensiunii armeloră și că trupele aliate se plătescă totu ce li se va da. Conferința nu s'a opritū la amorunte, acesta este afacerea puteriloră cu comandantii trupeloră. Daru spiritulu articlulu, dupe mine, adăoga senioria sa, este că trupele aliate voru trebui se faceteze de a stringe contribuțiuni de resbelu. Ecă adevoratulu spiritulu alu otăririi conferinței care este gelôsă de a oprimi versarea sângerulu și nu mai pucinu gelôsă de a puno unu terminu contribuțiuniloră de resbelu. Acumu nu potu spune mai multu.

Comitele d'Ellenborough: Este tristū că nu s'a otăritū nimicu mai definitu. Nimicu, mi se pare, n'aru trebui se împedice uă înțelegere adeverată că nu se va mai stringe noue contribuțiuni în timpul armistițiulu.

Comitele Russel: Că nu se va stringe nici uă contribuțiune de resbelu, eru nu că nu se mai stringe noue contribuțiuni.

Comitele d'Ellenborough: Imi pare reu că conferința nu s'a servitū cu expresiuni mai categorice.

— Viena, 14 Maiu. Consiliulu federalitv alu Elveției a cerutū de la guvernulu Austriei punerea în libertate a fostulu dictatoru Langiewicz.

Ochii mei se întunecau; unu suspinū eșia din peptulu meu. Mē aruncăiu pe patulu meu, strigândū: „Uritu, uritu, uritu! O! nenorocite! nu te aretă.”

Nu numai ca Marchisū ași fi voitū a me schimba în ziua aceea, daru așiu fi priimitū unu schimbū chiaru c'unu boule-dogue (câine de măcelari). Căci, în fine, ea iubia câni! . . Daru cea-a ce vedusemū în oglindă, nici ea, nici nimeni în lume nu putea iubi.

Fiind astă felu cumu eramū, și apoi a mă înfăcișa naintea, ei naintea acestei ține? . . Nici uă dată!

Ei bine! voiū iubi-o de totu singuru ca în trecutū, din colțulu meu. Nu eramū atatu de nenorocitu. Cea-a ce avemū din amoru, nu era partea cea mai bună, cea-a ce nimicu nu pôte strica, fiindu că nimeni nu-mi o putea răpi; partea de amoru ce dă cineva?

Me pusei la masă și scrisoi unu biletu la adresa Prințesei c'ua mână mai liniscită. Luasemū pretestulu unu angajamentu autoriloră spre a mă dispensa d'a accepta uă invitațiune care mă onora. Sâmbetelo mele nu mai erau în dispozițiunea mea.

Dupe ce terminai biletulu meu, imi reveni sângele rece. Renunțierea mea era completă, sacrificiulu era severșitu, era definitivu. Pacea reintră în ânima mea. Afară d'acesta, n'avemū timpu d'a fi amoresatū: marea me re-

— Hamburg, 14 Maiu. Principele coronei și principesa coronei Prusiei s'au totu aici. Principesa coronei a renunțat la călătoria sa la teatrul de resbelu. Ducel de Augustenburg a sosit aici c'unu convoiu separat și va visita la întorcerea lui Altona.

STUDIE ISTORICE.

CÆLIUS

SI JUNIMEA ROMANĂ ÎN TIMPULU LUI CESAR.

(Veđi Nr. de ieri.)

Veđurăm că nimic nu putu opri pe Cicerone de a pleca se întinsească pe Pompeu, pe când Cælius însocea pe Cesar în Spania. Abia trecu câteva luni, și Cælius, dupe câte-va fragmente dintr'un scrisore a sa către Cicerone, se aretă forte nemulțămît. „Acestu partisanu zelosu alu lui Cesar, care căuta s'aducă și pe alții la părerea sa, a devenit de uă dată unu inamicu furiosu; această cauză pe care o apera cu atăta căldură, n'o numesce de cătu uă cauză uricîosă, și crede „că este mai bine a muri de cătu a rămâne acolo.“

Ce se petreouse datu în timpul acesta pentru a produce uă asemenea schimbare?

„In scrierea sa despre Amicitiă, Cicerone afirmă că unu tiran nu pôte avè amici. Vorbindu astufel, elu cugeta la Cesar, și trebuie se mărturim că acestu esemplu se pute a-i da dreptate. Cându cine-va este domn absolutu nu este lipsit de curtesani, și Cesar care-i plătia bine, a avut mai multu de cătu ori care altulu; daru amici s'nceri și devotați n'a avut nici unulu. In generalii sei scia prea bine că nu se pôte încrede. Cu tôte că le-a datu cătu a pututu bani și onori după victoria, erau toți nemulțămîți. Unii coi mai onesți, se simțiau triști gîndindu-se că s'drobiseră republica și versaseră sângele lor pentru a stabili puterea absolută. Celu mai mare numeru nu avea aceste scrupuluri, daru toți găsiau c'au fostu prea reu plătite serviciile lor. Generositatea lui Cesar, ori cătu de mare aru fi fostu, nu ajunsese a-i îndestula. Li se dase jafu republica, erau pretori și consuli, guvernau provinciile cele mai avute, și cu tôte acestea nu încetau de a se plînge.

„Intre acei care uciseră pe Ce-

clamă, necunoscutulu, lumea întregă; cariera părinților mei, avém a imita viața tatălui meu.

Acestă întorcere spre familia mea întorse pentr'unu momentu ideiele mele de la nebunia care mă copriusese. Mă revăđui copilu în brațele mamei mele, pe genuchii tatălui meu, iubitu de dênșii cari se inbiau atătu de multu: era daru cu puțință se fiu iubitul Dar, iubirea unu tată, iubirea unu mame, acea iubire e orbă. El orbă seă nu, această era bună, această făcuse din copilăria mea unu visu atătu de dulce. O! pentru ce eram orfanu? Cătu de bucuros aș fi sbrutat inapoi la cui-bulu meu!

Apoi, dupe ce-mi adusei aminte de copilăria mea, mă gîndeam la dênșii, vedeam chipulu dulce alu mamei mele, arelându'mi, cându eram încă forte micu, portretulu sociulu se, in timpul lungilor sale absințe și dîcându'mi: „Iubescelă bine, veđi ce aeru bunu are, ce aeru dulce, alu tatălu te; tu vei fi ca dênșulu, copilul, meu, robustu, voinicu, tineru și frumosu.“

Ea dicea: frumosu; sunetulu vocii sale, acea notă ce eșia din anima sa cându acestu cuvintu venia pe buzele sale, acestu cuvintu: frumosu, care mă lovi prin aducerea aminte pentru ațtea oră, resună in urechile mele ca uă suflare nevisibilă, ca cumu

sarū se aflaū cei mai bunu generali pôte Cătu despre acei cari nu erau in complotu, nu se purtară de locu mai bine in acea țu. Cându se citește in Plutarcu descrierea morții lui Cesar, anima se stringe veđend că nimeni nu s'a încercatū se-lu apere. Conjurații nu erau de cătu șese-șeci, și se aflaū presinți mai mulți de optu sute senatori. Cea mai mare parte dintre dînșii serviseră in armata sea; toți îi datoriau onōrea de a se afla in curia, de cari nu erau demni, și acesti miserabili cari țineaū de la dênșulu averea și demnitatea lorū, cari cerșiau protecțiunea sa și trăiau cu favorile sale, ilu privira ucidendu-lu fără a dice nimicū. Ei remaseră nemulțămîți pe scaunele lorū, și totu curagiolu lorū fu de a fugi cându Brutus, lingă cadavrulu sângerante, se încercă a vorbi. Cicerone și-aducea a-minte de această scenă, la care fusese marturu cându dicea mai tărđiu: „In ziua cându cadu împilatorii patriei lorū se vede bine că n'aveau amici.“

„Cându generarii lui Cesar, cari aveau atătea motive de a-i rămâne credincioși, ilu trădaū, se putea elu întemeia mai multu pe aliații sei îndoioși pe care îi recrutase pe Forum, și cari, nainte de a-lu servi, serviseră tôte cauzele? Pentru a îndeplini planurile sale, elu avea trebuință de omeni politici; îi trebuia unu mai mare numeru putinciosu, pentru ca noulu guvernū se nu se pară a fi unu regime cu totul militariu. Astufeliu, această nu era greu, și-i lua fără s'alégă. Omenii mișii din tôte partile, veniseră mai cu osebire la dênșulu. Elu îi priimia bine, cu tôte că îi stima pucinū, și i tragea pretutendeni in urma sea. Cicerone fusese forte spăimântatu cându Cesar veni se-lu veđă cu dînșii la Formies. „In tōta Italia, dicea elu, nu este unu mișelū care se nu fiu cu dênșulu,“ și Atticus, atătu de cumpetatū, nu se putea opri de a numi acestu cortegiū uă trupă infernală.

„Cum s'a întemplatū daru ca, între acei cari-lu ajutară a schimba unu regime despre cari mulți se plîngeau, despre care tōta lumea avea se suferi, se fie atătu de pucini cari se pară a lucra din convicțiune, și că mai toți din contră n'au fostu decâtu conspiratori plătiți lucrândū fără sinceritate pentru unu omū pe care nu îl iubescū și pentru uă faptă pe care o socotescu rea?

sufletulu mamei mele din ceru 'lu aru fi adusu până la mine. Deschisei uă mică cutie ce coprindea cea-a ce'mi remase de la dênșii, portretulu lorū.

Ochii mei erau umeđi; peptulu meu plinu de emoțiune. Serutai cu pietate aceste scumpe imagini și printre lacrimile mela privii pe tatălu meu pentru ațtea oră, precumū mă privisemū pe mine și veđui ce felu de omū a fostu.

Du, era frumosu, tatălu meu. Ce fisionomia nobile! ce tării! ce simplicitate! și ochii lui, cătu bunătate, și gura lui, cătu de admirabile! După buzele sale imi părea a vedè nisce dînți albi, strălucitori, cari făceau se lucescă risulu se, cându veselia era in casă, cându mama mea mă chiama in brațele sale.

Era frumosu! căci e frumosu acela care strălucese de curagiū și de bărbăție; era frumosu. Da! mama mea avea dreptate!

Ajungū acumū la unu lucru care este cum anevoie de dîsu, daru pe care ori cumū ilu voi dîce, este că totu d'ua dată, dupe ce imi stersesemū ochii, imi veni ideia, printr'ua ultimă privire, că eramū portretulu se.

Me întorsei la oglinda mea.

In loculū obrazulu meu turburatū d'adinōrii, veđui unu chipu bunu care imi suridea, care me încuragia, chipulu ce a trebuitū se aibă tatălu meu

Pôte se esplică compunerea partitei lui Cesar prin miđlōcele ce lua spre a o recruta. Elu plătia. Cunoștea bine pe omenii timpului se, și nu se înșela socotindū că, intr'ua societate cădută tōtă la lucsu și la plăceri, credințele slăbite numai lăsaū locu de cătu intereselorū. Elu organisa daru fără scrupulu uă întinșă sistemă de corupțiune. Galia îi dete miđlōcele. O jefui totu cu atăta putere precumū o invinse, „luandū dice Suetoniu, totu ce găsia in timpuri, și cucerindū orașele mai multu pentru a le jefui de cătu pentru a le avè.“ Cu acesti bani își făcea partisanii. Acei cari veniau se-lu veđă nu pleca nici uă dată cu mănile gōle. Elu făcea daruri solavilorū, chiaru și liberaților cari aveau ore care influință asupra stăpênilorū. Pe cându lipsia din Roma, Spaniolele Balbus și banchiarulu Oppius, împărșiau banii in numele se; ei veniau cu discrețiune in ajutorulu senatorilorū strimptorați; înlesneau cu bani pe junii de familiă mare cari cheltuiseră averea părintescă. Imprumutau fără dobendă, daru se scia forte bine prin ee serviciu va trebui intr'ua și a se libera. Nici uă dată corupțiunea nu se întinse pe uă mai largă scară și nu se desfășură cu mai multă nerușinare. Mai in toți anii, éna, Cesar se întorcea din Galia cisalpină cu comorile Galilorū. Atunci țirgulū era deschisū, și marile personaje veniau unulu dupe altulu. Intr'ua și, la Luca, venira atătu de mulți de uă dată, in cătu se numera doue sute senatori in apartamentu și uă sută doue-șeci licitori la uși.

„In genere, fidelitatea omenilor cumperați nu ține mai multu de cătu banii ce li s'a datu; daru, in mănile lorū banii ținu prea pucinū, și in ziua cându dorința lorū de cheltueli nu este îndestulată, nu se mai pôte pune încredere intr'înșii.

„Printr'ua ciudatā neconsecință, acei omeni cari lucrau cu tôte puterile lorū pentru a stabili unu guvern absolutu, erau aceia cari nu puteau trăi fără luptele din piacia publică, fără agitațiune, fără emoțiunile tribunei, adică cea- ce nu existe de cătu in guvernele libere. Astu-felū nu întărđiară a vedè greșela ce făcuseră. Ei înleseră că ajutândū pe unu tiran a confisca libertatea altora, ei îi daseră pe a lorū. In același timpū le era forte lesne a vedè că noulu regime ce întemeiaseră cu mănile lorū

cându avea virsta mea și care părea a'mi dice: „Măngăie-te, fătulu meu, nu suntemū atătu de urîș, și mama ta, iubindu-mē, cu tôte că era forte frumōsă, n'a făcutu nimicū de stravagante.“

Și la rindulu se, portretulu mamei mele imi vorbi; ochii sei me îmbrăcișau: „Copilulu meu, scumpulū meu băietū, imi diceau, nu numai ou, daru și altele te voru iubi, daru pentru această nu me uita pe mine.“

Din dicea aceia, amicii mei, nume mai gîndeam la fisionomia mea mai multu de cătu la lună cării se părea că-i dîsel: Așa este, cu atătu mai reu pentru cel-lalți dacă nu sciu a profita de dēasa.“

Ajunsei a'mi bate jocu cu fisiculū meu robustu: „Și apoi imi dîseiu Erculu nu era frumōșelū și cu tôte acestea Omfula ilu făcea se tōrcă; daru ilu iubia cându făcea bine lucrulu se. Ei bine! nu va fi unu mare reu de voi tōrce și eu! Cine nu tōrce căte uădată c'ua femeie? numai cei nedibaci.“

X.

Curagiulu imi revenise. Cu tôte acestea, printr'ua mesurā de înțelepciune luasemū otărtea a me muta din casă; daru n'avuseiū timpulū. Istoria mea era se aibă unu sfērșitū; și acestu sfērșitū ajunsese curindū amorulu concentratū se evaporēdă atāt de curind

nu putea se le dea cea- ce le aru fi datu vechiulu regime. Ce însemna in adeveru acele demnități și acele onori cu cari se pretindea a'i plăti, cându unu singuru omū posedea realitatea puterii? Era fără îndoielă consuli și pretori, daru ce comparațiune se putea face între acesti magistrați dependinți de unu omū, supuși capriciilorū sale, domniți de autoritatea sa, întunecați și ôre cumū sterși de gloria sa, și aceia de suplu vechia republică?

„Ecă cumū se pôte înțelege cuvintele pentru cari Cælius avea a se plînge. Nemulțămirea se manifestă intr'insulu de timpuriu. De la începutulu resbelului civile, cându era felicitatū despre succesele partitei sale, elu respundea tristū. „Ce-mi pasă d'această gloriă, care n'ajunge pînă la mine?“ Elu începea a înțelege că in noulu guvernū nu mai era locu de cătu pentru unu omū, și că acesta numai de acumū uainte avea gloria și puterea. In expedițiunea din Spania, Cesar nu-i dete ocaziunea de a se deosebi. Dupe întorcerea lorū in Roma, fu numitū pretore, daru n'avu pretura urbană, care era cea mai onorabile. Acesta-i aduse uă violinte superare, și otări a se resbuna, neasteptandū de cătu uă ocaziune. Ocaziunea se presintă când Cesar plecă cu tôte trupele sale in Tosalia pentru a urmări pe Pompeu. Elu cređu că in lipsa dictatorului și a soldaților sei aru putè se încerce uă lovirē otărđitoria.

„Cu tôte că Cesar era domn al Romei ș'alū Italiei, și că se prevedea că armata republicană nu-lu va opri, îi mai rămănea încă marī greutăți de învinsu. Cælius cunoștea această prea bine; elu scia că in luptele politice succesulu este adese uă încercare plină de pericole. In de obsee, pe cătu timpū cine-va este tare și voesce a-și face partisanii, nu cruță făgăduielile, daru in ziua cându ajungu la putere, este anevoie a ține tôte îndatoririle luate, și acele frumōse programe de opozițiune primite și respândite devinū atunci mari încurcături. Cesar era atunci capulu recunoscutū alu partitei democratice. De acolo îi venia puterea sa. „Viū, dîsesse elu intrandū in Italia, viū se dau libertatea republicei împilate de uă mână de aristocrați.“ Inse partia democratică, alu cărei mandataru se proclama elu, avea programa se pregătită. Nu mai era cea-a a Grachilorū. Dupe unu seculū de lupte adese sângeranta, urele se invenia.e-

Cređu cu tôte acestea că de bună voia mea nu m'asu fi găsitū nici uădată faciă in faciă cu Principesa, dacă nu s'aru fi întemplatū, dupe doue zile in casa noastră uă întemplantu de cea mai mare gravitatū, care produse această minune.

Marchisulu, ingratalū Marchisū, ostentitū de fericirea lui, profită intr'ua sēră, cându stepăna lui era la opera italiană, d'aa distracțiune a femeiei de casă, spre a fugi.

Stepăna sa, negăsindu'lu la întorcerea sa lingă patulu se, unde era datoriu lui s'o aștepte, rostocolise tōtă casa. Omenii ei fură pretutindenea: la Pairulu Francei, la profesorii Sorbonei, la dentistu și chiaru la mine. Marchisulu nu era nicăiri.

A doua și dimineța, frumōsa Principesă era mai nebuă de durere. Totu cartierulu era in mișcare: slugile casei erau in alergătură. Cinci sute franci recompensă erau oferii fînței fericite cari va readuce pe fagarū. Cei mai somnorosi se desțeptaseră de dimineța.

Imi frecaiu unu momentu fruntea, întrehundume ce cere datoriu mea. Uă privire aruncată printre perdelele in camera de culcatū a vecinii mele, care înfăcișu uă adeveratā scenă de desolațiune, imi dictă ce aveamū a face.

Uă slugă zăpăcită ora inaintea iei in picioru. Elu adusesse uă nuvelă de-

ră, și nesocotitele împrotiviri ale aristocrației făcuseră poporul mai pretențiosu. Fie-care din capi cari, de la Caius Grachus își propuseseră de a-lu conduce, pentru ca se-lu atragă mai sicuru in urma lorū, formulase pentru dênșulu căte uă nouă cerere. Clodius pretinsese a stabili dreptulu nemărginitu de asociațiune și a guvernă republica prin societăți secrete. Catilina făgăduise confiscarea și jafuirea; pentru această suvenirea sa rămăse forte poporaria. Cesar, care se înfăcișu pentru a le urma, nu putea respinge de totu mosceniarea lorū, trebuia se făgăduescă a termina opera lorū ș'a îndestula dorințele democratice. In acelu momentu ea se îngrija prea pucinū pe reformele politice; avea libera intrare la tôte demnitățile, avea dreptulu de sufragiū, pe care-lu vindea spre a trăi; cea-a ce voia era uă revoluțiune socială. A fi hrănitū fără a face nimicū in cheltuiela Statulu, făcendū-le distribuirii prea desu repetate, a-și însuși cele mai bune pămēturi ale aliaților, trāmițendū colonie in orașele italiene, cele mai avute; a ajunge la unu felu de împărțire a averilorū, suplu protestu de a lua aristocrației dominiulu publicu pe care și-lu însușise, acesta era idealulu lorū obicinuitū, daru cea-a ce cereau mai cu stăruință, cea-a ce devenise cuvintulu de înțelegere alu acestei partite, era desființarea datoricilorū, sau cumū se dicea desființarea registrelorū creditorilorū, adică violarea autorisatā a creditulu publicu, și bancruta generale decretatā de lege. Acestă programă ori cătu de violinte se fi fostu, Cesar o promise proclamanduse capulu democratice. Pe cătu lupta a fostu îndoiosă, se ferise de a face reserve, temēadu-se de a slăbi partia sa prin divisiuni. Astufelū se credea, că, îndată ce va fi victoriosu, se va pune la lucru pentru a o realiza.

„Cesar înse nu venise numai pentru a distruge unu guvernu, elu voia se fondese unu altulu și scia că pe despuiare și pe bancrută nu se pôte stabili nimicū solidu. Dupe ce s'a servitū fără remușcare de programa democratice pentru a resturna republica, înțese că unu rolū nou începea pentru dênșulu. In ziua cându fu domnū alu Romai, instinctulu se de omū de statū și interesulu se de suveranu făcură dintr'insulu unu con-

sastroasă. Unu soldatū de sentinelă veduse pe Marchisulu eșindū din grădina Lucsemburgulu lingă strada Vaugirard, in tovarășiă c'ua cățea mare și negră care n'avea de locu unu aeru de distincțiune. Ploase tōtă nopțea; Marchisulu era plinu de noroi; femeia de casă abia avu timpul a pune suplu nasulu stepinei sale care era se leșine unu flacon cu oțetū englesescū.

Luaiū pălăria mea și cu doue sărituri fui pe stradă. Nu era recompensa oferită, care me făcea ș'alergu: „Dacă voiū găsi pe Marchisulu, imi dîseiu, voiū face omagiū de lucrulu găsitū dōmnei Béranger, care, ca se căștice cei cinci sute franci pro niși, va păstra secretulu acestei dupe urmă slăbiciuni.“

Apucandū calea spre strada Vaugirard me aplaudam de rezoluțiunea mea: „E bine, cea-a ce faci este uă faptă cavalerescă demnă de timpii trocuți, căci, dacă Marchisulu ar fi fostu perdutū, perdutū definitivu, cu patru-șeci și optu de ore inapoi, n'ai fi plătitū unu acatistū spre a dobēndi de la ceru întorcerea lui.“

Trecuiū galeriile Odeonulu, cându fuiū luminatū printr'ua inspirațiune:

„Marchisū imi dîseiu, nu este unu căno de doue solde. Dacă nu valoreză cătu se oferă însă dar aceste mici animale urate se plătesc doue sou

servator. Pe când elu întindea mâna omenilor din vechiele parlite, n'avea nici unu scrupul de a se întorce la tradițiunile vechiului regime.

„Mai multe meserie forte tiranice luate contra lusului, cari vâtemău comerciu și industria, cari prin urmare loviau interesele poporului, Cesar le împrumutase de la tradițiunile guvernelor aristocratice. Ele nu puteau dar se fie poporarie; dar cea-3 ce era și mai pucini, era mărginirile aduse dreptului de intrunire. Acestu dreptu, la care democrația ținea mai mult de cătu la ori care altu, fusese respectat pînă în cele din urmă timpuri ale republicei. Pentru marea nemulțămire a amicilor sei; elu desființă de uă dată tôte societățile politice, ne lăsându se esiste de cătu pe cele vechie, cari nu mai înfăcișău pericle.

„Erau meserie energice și care trebuiau se supere pe mulți omeni; de aceea a nu le luă de cătu mai fărdu, cându autoritatea sa nu mai era contestată de nimeni, și cându semimția destul de tare pentru a se împotivi democrației, vechia sa aliată.

„În privința desființării datorielor, pusă între instinctele sale de conservator și pretențiunile partiei sale, se opri la unu terminu de mijloc: în locu de a le desființa cu desevărsire, se mulțămii ale scādă. Ordină mai întâi ca tôte sumele plătite pînă atunci pentru dobândi se fi scādute din capitalu, apoi pentru a face mai lesne plata sumei astu-feliu împucinată, regulă ca proprietățile datornicilor se fie prețuite de arbitri, se se otărăscă nu prețulu actualu, daru acelu ce avea naintea resbeului civile, și ca creditorii se fie obligați a lua cu acestu prețiu. Nu înțelegem aceste interveniri ale puterii pentru a spolia fără cuvântu pe particulari de uă parte a averii lor, și nimic nu ni se pare mai nedreptu de cătu a vedē însăși legea sfășiandū contracte cari suntū puse suptu egida sea. Aceste meserie au nemulțămii și pe unii și pe alții.

„Caelius se folosi de acastă ocaziune, otărăndu-se a lua rolulu de democratū înaintatū, și de a forma din toți nemulțămiiți uă parlită mai radicală și a se declara șeful ei. Elu publică doue legi forte cutesătorie, una prin care scădea pe toți locatarii c'unu anu de chirie, alta prin care desființa cu desevărsire tôte datoriele. Astă dată po-

porul se păru dispus a veni în ajutorul acela care se declara cu atăta otărărire în favorea sa: se făcură turburări, și sângele curse, ca altă dată, Caelius triumfa și credea fără indoială că uă nouă revoluțiune avea se începă. Daru elu se înșela, întemeindu-se prea multu pe podorul din Roma. Elu avu sörtea lui Brutus. Aceasta îi da libertatea și-lu credea capabile de a o dori și apera, celu altu îl chiama la arme făgăduindu-i a'i da averea celorl avuți; daru poporul nu ascultă nici pe unulu nici pe altulu, căci elu avea într'insulu mai multe patime rele de cătu nobile instincte. Rolulu se era terminat: din ziua cându a abdicatū în mănese puterii absolute, se părea că perduse cu totulu memoria trecutulu. Din acestu momentu elu a renunțatū la ori ce inițiativă politică, și nimic nu mai pōte a'lu scōte din apatia sa. De acum elu era acelu poporu de suptu imperiu atătu de admirabile descrișu de Tacitu, celu mai miserabile din tôte popōrole, închinându-se la tôte succesele, crudu pentru tôte nefericirile, care priimescu pe toți acei ce triumfă cu aceleași aplauze, și alu căru singuru rolū în tôte revoluțiunile este de a forma, cându lupta s'a sfârșitū, cortegiulu învingătorulu.

„Caelius învinsu în Roma, merse a rescua Italia, daru italianii, cu tôte făgăduințele ce le făcu remaseră liniștiți. Dupe acēsta se adresă la populațiunile servili, deschidându temnițele sclavilor și chiamându pe păstorii din Apulia și pe gladiatorii jocurilor publice. Caelius dupe ce în deșertu s'a încercatū a declara în partea sa Napoli și Campania fu silitu a se retrage pînă la Thurium. Acolo întâlni cavalerii spanioli și gēli trāmiși contra sa din Roma, și pe cându înainta spre a le vorbi și promite bani dacă arū voi se'lu urmese, ei îl uciseră.

Astu-feliu peri la trei-deci și patru de ani acestu curagiosu june care sperase a procumpeni fortuna lui Cesar. Mörtea sa întemplată în momentulu cându toți ochii erau întorși spre Pharsale, trecu mai neabgātă de sēmă. Cine arū cutesa dice însc că acestu sfârșitū, ori cătu de tristū a fostu, nu era meritatū? Nu era unu politicu, fiindu că i-a lipsitū uă credință și devotamentulu pentru a o servi. Nestatornicia simplimintelorū sale, neconsecințele purtării sale, scepticismulu ce areta pentru tôte opiniunile, aū a-

dușu vătămăre atătu talentulu seū cătu și caracterulu seū. Dacă arū fi sciutū a pune mai multă unitate în viața sa, dacă s'arū fi legatū de timpuriu de uă parlită onestă, calitătile sale, a fländu uă întrebuițare demnă de dēnesele, arū fi ajunsu la perfecțiune. Arfi pututū se cađa fără indoială, daru a muri la Pharsale seū la Philippe este uă onōre despe care posteritatea ține socotēlă. Din contră, schimbându opiniunile de căte ori se schimbău interesele și caprițiele, servindū pe rândū partitele cele mai opuse, fără a crede în dreptate nici una, elu n'a fostu de cătu unu oratore incomplectū și unu politicu de întamplare, și a muritū pe drumulu mare ca unu făcătoru de rele vulgaru.

„În momentulu cându muri Caelius, acea junime elegante alu cărei modelu era elu, și pe care versurile lui Catullu și scrisorile lui Cicerone ne au permis s'o cunoscemū, dispăruse în mare parte. Nu rămănea mai nici unulu din acei jūni cari străluciau la serbătorile de la Baia și cari erau aplaudați la Forum.“

FELURIMĪ.

Unu Shylock modernu.

Generalulu Maniukin, renumitū prin incendiarea orașulu Siemiatyce; actualmente comandante la Siedlce, a comis erăși uă faptă, care a deșteptatū indignațiunea generale și caracterisă procedura moscovită spre pacificarea Poloniei. A fostu informatu că s'a găsitū doue cadavre, despre cari se bănuia insurginții. Ca unu adevărat Shylock modernu ordină a se căntări cadavrele; apoi prețiu fi-care funtu căte 25 ruble și făcu din suma totală uă contribuțiune, pe care o împărți asupra locuitorilor dintr'ua întindere de trei mile.

— Aeronautulu Nadarū anunță în ziarulu seū „L'Aeronaute“, că balonulu seū este aprōpe d'a fi desevărsitū reparatū și că, prin diferite îmbunătățiri adaptate, s'afă într'ua stare de perfecționare. Cu acestu balonū perfecționatū va reîncepe în luna lui Maiu că-

1) În tragedia „Comerciantele de Venetia“ de Shakespeare nu evreii, anume Shylock împumută unu comerciantu uă sumă de bani și stipulază în zapisulu de datorii că, dacă debitorulu nu va plăti la scādință, va avē dreptulu a'i tăia din corpū unu funtū de carne aprōpe de animă. Comerciantele nu putu plăti la scādință și evreulu stării se împlinescă acele condițiuni:

letoriile sale acriane. Cea d'antēiu căletorie va fi uă trecere peste marea Mediterană, pentru care s'au și prenumeratū mai multe persoane pentru a însoci pe aeronautu.

— La parlamentulu britanicu s'a înfăcișitū unu proiectu de lege suptu titlu „Partnership Amendment Bill“, alu căru scopu este a procura caselelor de comerčiu acele avantagie ce există în mai tôte țerile prin asociațiunea în comandită. Legea stipulază că ori cine va putea d'acumu înainte a depune uă sumă 6re-care la uă firmă comerciale și a deveni asociatū în proporțiune cu suma depusă, fără vr'ua altă răspundere de cătu pînă la suma îngagiată. Unu asemenea asociatū însă trebuie să se abție d'ori ce împărțire la direcțiunea afacerilor, și numele seū nu trebuie se figureze la firma comerciale; dacă nu se conformă acestorū stipulațiuni, ajunge responsabilu solidariu. Are înse dreptulu a examina din timpū în timpū registrele spre a se informa despre starea profitulu seū pagubei. În dată ce a retrasu capitalulu seū, datoriele firmei nu'lu mai privescu pe dēnsulu, dacă n'au fostu contractate înainte eșirii sale.

— La fabrica de torsu bumbacū a Domnulu Fumagalli la Monza a sositū în trecutele zile, precumū anunță ziarulu „Lombardo“ de la Milanu, mai multe coleturi (tēncuri) de bumbacū de Persia. Unu tōncu se deosebi prin greutatea sa, și dupe deschiderea lui se găsi în mijlocu unu cadavru femeescū bine păstratū în costumulu persanū. S'a făcutu îndatū cunoscutū autorității, care a ordinarū uă cercetare judiciară.

— Citimū în ziarulu „Examiner“ de la London, că 467 deputațiuni ceruseră favorea d'a fi prezentate lui Garibaldi și că 267,000 dōmne, tôte june și frumoșe, petiționaseră a le dărui căte uă buclă din părulu seū. Dēcă generarul ar fi consimțitū a da ficăria-a din frumōsele sale adorătoare numai căte unu fir de părū, ar fi trebuit se'și rađa capulu, mustețile și barba și n'arū fi pututū fi d'ajunsu pentru tôte. S'n calculatū că spre a satisfacere cererea, arū fi trebuitū, afară de totu părulu seū, se mai întrebuițeze încă 123 peruci din cele mai bine garnisate

— Aflămū de la Viena cu data de 22 Aprile, că a sositū acolo de la Paris suma de șese milioane franci pentru Domnu Comitele de Chambord. Acestu darū este productulu unei colecte făcută între legitimistii din Fran-

XII.

Abordagiulu fuse atăt de grabniou și fără veste, că n'ayuseiū timpū a mă gândi, nici chiar a tremura.

Pericululu era de faciă: nu mai imi rămănea acum de cătu a'lu înfrunta și în ziua cea-a simții că nu voiū fi nici uă dată poltronu de cătu în minutulu care precedă lupta. Resuflarea în adevēru mi era înecată, daru eramū linișcitū. Mica mea vecină însă era nebună de veselie pentru cănelu seū, pentru mine, pentru totulu. Eramū vechi amicū.

Dupe ce se linisci pucini, Marchisulu fu încredințatū femeiei de casă cu ordinea d'a-lu curăți, d'a-lu parfuma, d'a-i face uă toaletă completă, și eu me gāsii într'un boudoir, p'unu scaun micu, nasū în uasū cu acoșă care'ul inspirase atătea temere, ca cum tōtă viața mea n'ași fi făcutu de cătu acēsta.

Trebu se povestescū istoria cumū regāsise mē pe Marchisū; o povestii. Dupe acēsta veni rindulu meū; vecina mea me cestionă:

— Esti vecinulu meū; pentru ce ai refusatū invitațiunea mea?

Simplicitatea sea, gracia sea, fără nici uă prefăcătoria, buna sea credință mai copilărescă, imi deslegaseră limba ca printr'ua minune. Simțemū c'aveamū naintea mea unu sufletu frumosu fără încreștură, fără viclenia, căru-a pu-

cia spre a se presinta dōmnei Ducesei de Berry, a cărei-a stare s'afă pōte compromisă. În privința acestei colecte se povestescū următorea anecdotă: Colectantele se'nfăcișă cu listă de suscripțiune la domnu Marchisū N., unu milionarū și legitimistū, care-i dīse: „Suntū gată a vărsa sângele meū pentru strenepotulu Santulu Ludovicu, daru banū n'amū a'i da.“ — „Uiți, Domnule Marchisū, îi respunse colectantulu, că Comitele de Chambord nu este fabricantū de cărnați.“

UĂ DŌMNA ENGLĒSĂ, avândū uă lungă deprindere d'a da instrucțiune doresce a intra într'ua familiă în care copii vorū fi mai jūni. Ea se'n-sărcinēză și cu a lorū îngrijire, precumū ș'a îngrijii de întreținerea pēnșeturile lorū. Ea pōte presinta forte bune certificate.

Se s'adreseze la Redacțiunea acestei fōie.

TEATRU CELU MARE.

Simbătă sēra la 9 coreutū se va reprezinte

ÎN BENEFICIULU

D-NOI ZINCA MANOLESCU

PIESILE

BAREU LAUTARU

Impresiunile de căletorie a

CU'COANI CHIRITEI LA PARISU.

SOLDATUL ROMAN.

Convinsă de sentimentile virtuose ale publiculu Românū, suptu-semnata speră că i se va da ajutorulu de care are trebuință familia sa suferindū.

Zinca Manolescu.

ACADEMIA ST. SAVA.

D. Vercianu a începutu cursulu de *Economia politică* din facultatea de dreptū, și va continua regulatū în tôte Marșile, Jolele și Sămbetele, la 9 și jumătate ore dimineața.

Cursulu de Epoptică.

Duminică 10 Maiu, la 12 ore, D. Vaillant va urma despre originole ebraice.

Legă comunale

și

Legea consiliilor distriptide.

Se afă de vëndare în Bucuresci la administrațiunea *Romanului* și'n distriptide la d-nii corespondinți ai acestui ziarū

teamū povesti tōte grijele și superările mele.

Atunc, în credință luaiū partia mea.

Îl povestii totulu, absolutu totulu ce cunoscēți, sfără din episoada de-junulu și a celorl cinci-spre-dece zile ce urmară după dēnsulu, despre care nu'mi veni a'i vorbi, îi spusēi cum că, fără s'o pōtă bănui turburase viața mea în timpū de trei luni; îi făcui acēsta mărturie c'ua voce de sicuru forte mișcată, daru netedū și curatū. Avēm simțimintulu că acēstă lungă mărturie, de vreme ce nu astepta nici unu respunsū, putē fi ascultată pînă la sfirșitū. Povestirea mea nu fuse scurtă. Încântătorea creatură care me ascultă rise de mai multe ori în gura mare la începutū; daru, trebuie s'o spuie, ora adincū mișcatū la unele pasage, și cându veni miculu episodū a mamei mele. ea puse mica sea mână pe braciulu meū.

„Esti unu omū bunū,“ imi dīse, și apoi șiopti de două ori, ca cum și ar vorbi sie-și: „Al cātū este de bizarū a fi iubită astu-felū, ș'atăt de sincerū iubită în distanță de două pași, fără a sci, fără bănui ceva, fără ca nimicu în aerū se nu te previe, fără ca nimicu se'și o spusē: Nu esti atăt de singură precumū și-o închipuiesci!“

Cându ajunsesemū în sfirșitū, a-i spune rezoluțiunea cu luasemū, d'a me depărta de dinsa, imi dīse d'ua mare grăbire: „Nu, nu, nu trebuie s'o faci!“ (Urmare în No. viitorū.)

trei sute franci. Evasiunea Marchisulu datēză de la dece seū unu-spre-dece ore sēra; suntū abia șēpte ore dimineața; Marchisulu nu pōte se fie gāsitu la acea oră pe stradă d'ua altă principesă spre a'lu lua și, dacă presimțirea nu me înșală, a trebuitū se cađa în mânăle unuia din acei omeni ce se preumblă nōptea și cari sciū a pface totulu în banū. Amū vēdutu pōte de doue-deci de ori asemenea votnici preumblându-se pe bulevardū cu căni de luscū ce-i aveau de vëndare, cărora de sicuru nu erau nici tată nici mamă, și despre cari n'aveau asuprăle nici certificatele de origina. Cine scie dacă Marchisulu n'a fostu culesu de vr'unulu din acei filantropi.“

Merseiū daru dreptū pe bulevardū la cafeneau Tortoni.

XI.

Aerulu era recorosu; me pusii la uă mesciōră lingū ferēstră, ceruiū unu tasu de ciocolată destinată a'mi dārăbdare, ș'șteptaiū. Nu ve voiū face descrierea bulevardulu la acea oră matinală; credū însă a putea afirma, fără a calomnia aceste frumōso cartiere, că omenii ce trecū pe lărgelo lorū trotoare de la incoputulū zilei nu prea au aerulu d'a fi petrecutū nōptea în patulu lorū.

Făcemū acēstă reflesiune, cându atențiunea mea fu atrasă prin apariți-

unea unei femeie june camū roșiă la faciă, care avea uă toaletă de sēra camū ciufulită și purta suptu braciulu seū unu pchetu, învelitū într'unu ziarū din care eșia unu șiretū care putea se fi a unu corsetū. Acēstă femeia jună era urmată... credēți pōte d'unu bărbatū cu moravuri ușōre? Nici de cumū, asemenea bărbați în acea epocă ca și astădi, cându îi întinea cineva p'acea oră de dominēță, nu se ghādeau decātū a se culca. Ea era urmată d'unu mare escogrifu, care țerea, legatū de mai multe sfōre, uă colecțiune de căni; doue levrete, unu căne de vēnetōre și — pe legea mea — pe Marchisulu, pe culposulu Marchisū, care termina cortegiulu legatū de virfulū unei alte corde.

Femeia jună se apără în contra insinuărilorū negociatorulu de căni d'a cumpera una din levretele ce trāgea dupe dēnsulu; daru elu vēduse cumū ea trecândū ochise unulu din acele animale și speră a se desface cu chelutala iei, de unulu din acele patrupe. Cea-a însă ce me surprinse este că nu făcea nici uă atențiune la Marchisulu. Trebuia înse se mărturescū că după nōptea ce petrecuse afară, Marchisulu n'avea de locū aerulu unu milionarū.

Me grăbi a plăti ciocolata mea ce nu o luasemū, abordaiū pe cartierulu de căni furați seū gāsii, rescum-

peraiū pe infamulu Marchisū cu doui napoleoni d'aurū, și tôte acestea fură săvirșite într'unu momentū.

Juna femeia mă privea c'unu aerū care părea a exprima dorința d'a cumpera și pentru dēnsa uă levretă. Daru eu nu iubeamū indestulū căni, spre a înțeloge unu asemenea limbagiū Unu fiacru trecou, îlū oprii și Marchisulu și eu, ecă-na mergendū spre strada d'Enfer.

Cineva nu se gādesce nici uă dată la tōte; în locū d'a mă desfide ș'a popri fiacru căteva numero mai înainte d'acela alu casei mele, îlū lăsaiū se continue și'lu oprii dreptū la portă.

Ce veziū? Cine ne priimi acolo? Mica mea Principesă în persōnă, care nu putu resista nerăbdării selei și se coborise spre a examina cu ochii sei frumoșii strada, și d'ua dată Marchisulu și eu, unulu purtatū de altu, furāmū priimiți cu braciule deschise. Nici uă scusă nu fu primită, trebui se mă urcū cu dinsa, luândū câte doui trepte d'ua dată și cându ajunserāmū la coridorū, în locū d'a me lăza se intru la mine, cumū aretasemū pretensiunea, ea mă împinse înaintea iei c'unu aerū jumătate imperiosū și jumătate familiarū și me introduse în apartamentulu seū, închidndū după noi ușa cu miele sale mări și c'unu aerū, care păre a dice: „Nu suntū nenorocită, ecă că am făcutū doui prizonieri în locū de unulu.“

Ape Minerale.

LA MAGASINUL I. ANGELESCU

Calea Mogoșoai vis-à-vis de palatul Domnescu in colt, A gosit un bogat asortiment de APE MINERALE prospete, precum Borvis de Borsek, Selter, Marienbad Kraiz etc., Ferdinand, Kisinger Rako(i), Adelhaitquelle, Gleichberger, Böes (apă de Buda), Pülauer, Vildunger, Haller Jodquelle, Vichy grandgrille, Carlsbader Schlos et Mülbren, Preblauer, P. rmonier, Spaa stal vasser, și sare de Carlsbad, prafuri de Saiditz, untură de ficaiș de morun.

PS. Se primesc comande pentru ori ce fel de APE MINERALE, atât de a se aduce de la locurile lor, cât și pentru a se spedia orunde.

No. 454 15 2d

SPRE CUNOȘTINȚA PUBLIKĂ.

Sub-semnatul are onore a anunța onor. publicu că stabilimentul său de Cofetărie din calea Mogoșoai, vis-à-vis de Otelu Scarlăt Ghica, se află totu felul de articole de cofetărie de primă calitate; Bombone de Paris, băuturi răcoritoare etc. cu prețurile cele mai moderate.

Se anunța asemenea că de la sf. George în toate zilele de la 12 ore se voru afla inghiețate de cele mai bune calități

No. 440

6 2z

GIOVANI FLORE.

Licitațiune

Sinhăta viitoare la 9 ale corontei se va vinde prin licitație moșia Jilava din districtul Ialomița, averea Domnului Ștefan B lu Doritorii sunt poștiți a veni la Onor. Tribunalul de Ilfov S. c. 3 unde este a se face adjudecăție. No. 468 3 smj.

de vindare

cas le lungă
părta mare a Bisericii Otetaru cu mai multe încăperi, grajd, șopron, și totu de odată și un locu în mah. Dobrotă; amatorii se voru adresa la D. Ion G Movila ce șede în mahalaua Otetaru, strada Hagi Tudorache. No. 314 13 ts.

INJECTIONS SI CAPSULE

VÉGÉTALE MATICO.
GRIMAULT și Cie PHARMACEUTI LA PARIS

Noă tratate, pe parafă cu frunzele matricului, unu arbore din Poru, pentru răp-dea și sigura tământure a gonorrhiei, fără nici o temere de restrîngerea canaluru său de inflamațiune a intestineloru Cei mai mulți medici ai Parisului au renunțat, de când se cunoșce acestu remediu, la toate cele lalte medicamente. Injecțiunea se întreluinează la începutul scursorăi; Capsulele în toate casurile cronice și învechite, cari sū resistat la preparatiunile de copahul, de cube și la injecțiunile metalice. — Depositul la Bucuresci, la farmacia lui A. STEEGE Craiova la D. Pohl.

No. 741

40 1s

Sub-serisulă aduce la cunoștința Onor. Publicu agronomu, că a mutat KOMI-TOARULU și DEPOULU D-lui.

RICHARD GARRETT și FIULU.

Fabricanți de mașine, agricole, Englitera de la sf. George incolo din Hașagiu Românul la KALEA KRAIOVI (poda Katiți) No. 75, unde va țue la dispoziția doritorilor felurite mașine și părțile de rezervă a mașinelor. Totu de odată declară amicilor săle comersanți mulțumirea sa cea mai obligătoare pentru generala confidență acordată-le până acum și speră că și pe viitoru voru onora Agentura sa prin comandășile, lor pe care va es cuta cu cea mai mare esactitate.

MAX FIȘER.
Ag. mulț generalu.

No. 445

3 3d

Magasinu de Mobile

Supu însemnatul aduce in cunoștința onor. publicu că am priimit unu mare asortimentu de Mobile de Paris, de lemnu de Hașandru și Acajiu, asemenea și inerustate cu bronzu, toate dupa celuinal nou jurnal. Pentru lucrul bunu și frumosu garantez și prețu Moderat.

ALBERT OLBRUH.

Taviteru, podu Mogoșoai, hanu Crețulescu.

No. 494

5 2z

TRANSPORT DE PARIS A BUCHAREST

voie de Vienne et Danube

frs. 25 en 30 à 32 jours	les 50 kilogr.
33 „ 20 „ 24 „	ou Zollcentner,
45 „ 14 „ 16 „	

S'adresser pour plus amples renseignements à nos correspondants Messieurs Appel et Comp. à Bucarest, qui observeront la stricte exécution de nos Conventions.

Langstaff Ehrenberg et Maillard, 30 rue Bergere à Paris.

No. 492

8 3z

La Hotel Vlasto

(Postu Budistenu) este unu apartamentu în etajul din țai de închiriat; asemenea și odă în parte. Doritorii se voru adresa la proprietarul Hotelului. No. 401 10 2d

ENGLISH

Lessons to give off-ers, the undersigned who was public english teacher at one of the principal Colleges of Transylvania.

He speaks several modern languages

Limbă Englesă.

Subsemnatul fostu profesor în această limbă la unu din cele mai însemnate Colegii a Transilvaniei, cu onore se oferă înaltei nobilim și onor. publicu în această calitate.

Asemenea vorbesce subserisulă și limbile moderne, și se ocupă cu dare de lecțiuni în limba franceză și germană. — Dorințele respective se voru adresa, strada Fortunei, otelul Neubauer, Nr. 59, către

M. I. Matthacides-de Revigny.
469 3 2d

APE MINERALE

PROASPETE DIN ANULU 1864.

Asume: ADELHEIDSQUELLE, CARLSBADER, EGGER FRANZEN-SBRUNN, EGGER SALZQUELLE GLEICHBERGER CONSTANTINQUELLE KISINGER, RAKOCZY, MARIENBADER KREUZBRUNN, MARIENBADER FERDINANDSBRUNN OFNER BOCKSSGECZENYQUELLE, PULLNAUER BITTERWASSER, SAIDSHUTZER, și HALLER JODVASSER au sosită numai acum la Farmacia sub-semnatul pentru a căroru bună calitate garantez și promit preparile cele mai favorabile

E. I. RISSDOERFER.

Farmacia la Leul de Aur Curtea-Vechiă. No. 481 8 2z

de inkiriat

Chiar de acum la grădina mea de la Filaretu o casă sperioasă foarte bine situată mai cu sēmă pentru sãmănătu de gindaci și o pmiță încăpătoare de optu mii vedre, adică de optu stinjeni, boltită luminosă și bine aerată, a se adresa la administrația acestui țiaru.

No. 439 12 2d

D. Bratianu.

Cele mai noue produse C. R. priv. ale farmaciei elegante pentru toalete.

PROFESORULUI DR. LINDE

Pomadă vegetabilă în bucăți.

pachetul originalu 3 lei 20 par.

Acestă pomadă, compusă de ingrediente curatū vegetabile, cu cea mai mare grijă și după procederea cea mai nimerită tehnico-chimică, are unu efectū făcătorū de bine pentru creșterea părulu, mântiindu-lu flexibil și păstrindu-lu d'a se usca; apoi procură părulu unu frumosă lucire naturală și unu mare elasticitate, servindu și pentru ficsarea lui.

Etichetă nouă în aur și lila

1/2 pachetū lei 20 par.
1/2 pachetū lei 10 par.

a doctorului SUIN de BOUTEMARD PASTA AROMATICĂ DE DINȚI.

Este cunoscutū că întrebuințarea diferitelor prafuri de dinți nu numai nu curățā desăvârșitū dinții de toate necurătenile ce se grămădesc în gură, ci că suntū chiar vătămătoare în formă de prafu gingiilor printr'o lungă întrebuințare, stricându și smaltulū dinților. Din contra forma în PASTE (săpunū) este dovedită prin sperință ca cea mai bună întărindū gingiile și curățindū sigur și fără vătemare dinții, exercitându unu influență făcătoare de bine asupra gurei, pe care o parfumā și prin urmare se pōte recomanda cu dreptate ca mijlocul celū mai bun pentru cultura și conservarea dinților și a gingiilor, părți a-tătū de esențiale ale frumuseței și sănătăței omenești; precum și pentru depărtarea tuturor afecțiunilor morbōse ale gurei.

În privința feluritelor FALSIFICĂRI și IMITAȚIUNI acestu cosmeticu renumitū, cumperătorii se bine voiască a observa bine, că pasta de dinți a domnului Dr. SUIN DE BOUTEMARD, compusă pe temelul unu privilegiu C. A. exclusiv, pōrtă pe dosulū învălitōrei, în culōre lila și bronțū de aurū, susū aretata marcă de familie și facsimile a doctorului Suin de Boutemard.

SINGURU DEPOSITU LOCALU AUTORIZATU A FABRICATELORU DE MAI SUSU s'allă pentru Bucuresci la dd. Martinovici et Asan; pen tru Galați la dd. Junghaus et Müller și pentru Iași la d. Michail Neumann. (Nr. 566) 9 ori.

De Vindare

O casă de feru pentru ban Nr. 3 de primă calitate, din fabrica Dloru F. Vertheim et comp. din Viena, la D. St. Popovici ibrișingiu, vis-à-vis de otelul Gabroveni, cu prețu foarte moderat. 493 3 2d

Spre știința publică.

Sub-semnatul cu onore facu cunoscutū la onor publicu alu capitalei Bucuresci și împrejurulu: ca localitatea și așezămintul meu celū de făcutū pusce de la calea Mogoșoai, vis-à-vis de casele d-lui Filip Lenciu amu mutatū aproape de Barioră strada Herăstrăului sub No. 111, DAVID KOMAN, 495 3 2d făcătorū de pusce

de vindare

Loculū meu ce l'am în suburbia af Visarion strada Cometului și a Nisparului, ce dă în calea Herăstrăului, (fosta via Grădișteului) este de vindare cu stinjinutū. Doritorii ce voiesc a cumpăra se voru adresa la Magaziulū de cofetărie al d-lorū V. et C. Frații Capșa calea Mogoșoai No. 14. Vasile Capșa. No. 399. 15 2d.

Moșia Băilești din districtu Dolu cu 1460 pogone sēmănatu cu grū de t-ann și ca la 1000 pogone sēmănatu cu porumb până astăzi, în țelină, este de datū cu arendă pe patru ani curgători cu începere de la 23 Aprilie 1864 Doritorii de a o lua în arendă se polū adresa la Prințul George B Strubei în toate zilele, de la cēsurile 10 până la 12 dimiņețu. No. 478. 6 2z

De vindare ohavnicū

Moșia mea VATASI din Vlașca, ce este de stinjeni 796 palene 2 în latu, cu mai multe cearate și mōră aflate pe dinsa, suntū de vindare ohavnicū; doritorii se voru adresa la D. Iordache Dobrotescu ce șede în mahalaua Biserica-Ieni, vis-à-vis de d. C. Brăiloiu 459 3 2d A. Banovū.

de vinzare

o calescă cu gēmuri lucrată de Bra. d-meyer, pușin purtată și cu prețu moderatū. Adresa, ulița Căldărari No. 15. No. 477 6 dr

La Magasinul sub-semnatulū nouu deschis cu mărfuri corente, vis-à-vis cu pōrta bisericii Krețulescu, strada Mogoșoai.

CU GARANȚIA

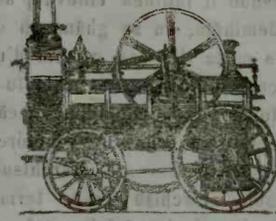
PÎNZĂ DE OLANDA apă curată de galben 3/4, bucata până la cea mai fină mușamale pentru parchetū, și lave, cu desenurile cele mai noi, tacămurii de argintū de China și plache, Porțelanuri, atârnatōri de pordele, MAȘINI pentru bucătărie, construcția cea mai noue, scanne de treastă și paie, și olărie de tuciu toate cu prețurile foarte moderate. Vinde cu ridicata și în marțuțu No. 497 3 2z Nicolae Aliesiu.

VIENA

BERLIN

G. SIGL.

Fabrică de machine, atelier pentru construcțiune de mori și fonderie.

Se recomandă publiculū agricolu cu MAȘINELE sēle de AGRICULTURĂ, lucratae dupa CELE MAI NOUŢI MODELE ORIGINALE ENGLEZESCI, de o calitate superioră, și mai cu sēmă:

Locomobile si machine de treerat (originale englezesci) cunoscutu de cele mai bune și perfecte pînă astăzi.

Mori de măcinatū din renumita sa fabrică, dovedite de cele mai practice.

Machini de batutū porumbul, manegie, manegie cu machină de treerat, moriscă de vinturat, machine de cositū parte englezesci, parte construcțiune proprie a fabricei.

Machinerii pentru puțuri și pompe și mai pompe americane de casă, pentru care G. Sigl posedă patentă.

Atât pentru primirea comandelor cât și pentru a da ori ce informațiuni dorite, D. L. GRÜNFIELD, plenipotentiale Dlul G. SIGL, va șede unu scurtū timp în Bucuresci, la otelul Concordia

Amăruntelē pentru înfiņțarea unei agenții în Bucuresci, precum și pentru înfiņțarea unei atelieri în Galați, se voru publica în curiņdu. 476 6dr

A sositū la D. E. DUROT, (strada Teatrului No. 9.) unu asortimentū însemnatū de HARTIE de IHBRETE de toate felurile, o mare VARIETATE de MARMURI, de LEM- NURI KU LSTRU de BORDURE și de ILAFONURI cu prețuri moderate. No. 435 10 2d